

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

โดยที่เป็นการสมควรให้ควบคุมป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการรักษาสวัสดิภาพความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนส่วนใหญ่ และเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงต้องกำหนดบทนิยามให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น กำหนดให้มีการป้องกันและควบคุมโรคระบาดหรือพาหะของโรคระบาดให้ครอบคลุมถึงสัตว์ทุกชนิดทุกแห่ง โดยไม่มีข้อยกเว้น และให้อำนาจหรืออธิบดีหรือสัตวแพทย์ผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจประกาศกำหนด เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ กำหนดเขตเฝ้าระวังโรคและควบคุมโรค มีอำนาจในการอนุญาตให้สัตว์ หรือซากสัตว์ เข้าในหรือผ่านเขตเฝ้าระวังโรคหรือเขตควบคุมโรครวมทั้งกำหนดรูปแบบของพาหะที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายสัตว์ หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่ต่างจังหวัด เพิ่มอำนาจให้สัตวแพทย์สามารถตรวจพิสูจน์สัตว์หรือซากสัตว์ที่ตาย โดยโรคระบาด หรือสัตว์หรือซากสัตว์ของกลางที่จับกุมไว้ได้และเพิ่มมาตรการในการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ ให้ปลอดภัยจากโรคระบาดสัตว์

เพื่อให้มีกฎหมายที่เหมาะสมขึ้นจึงเสนอให้สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ตราพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีดังนี้

พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๔ ก วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงบทบัญญัติ บางประการให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้การป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่เกิดกับสัตว์ และการทำงานของสัตวแพทย์ สारวัตร์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยาม (มาตรา ๔)

“สัตว์” หมายความว่า

(๑) ช้าง ม้า โค กระบือ ลา ล่อ แพะ แกะ กวาง สุกร หมูป่า สุนัข แมว กระจง ลิง ชะนี และให้หมายความรวมถึง น้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์และเอ็มบริโอของสัตว์เหล่านี้ด้วย

(๒) สัตว์ปีกจำพวกนก ไก่ เป็ด ห่าน และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์และไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์ด้วย

(๓) สัตว์ชนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ และไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์ของสัตว์ชนิดนั้นด้วย

“เอ็มบริโอ” หมายความว่า ตัวอ่อนของสัตว์ที่ยังไม่เจริญเติบโตจนถึงขั้นที่มีอวัยวะและยังไม่ฝังตัวที่ผนังมดลูกของสัตว์นั้น

“ซากสัตว์” หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว สิ่งใด ๆ ที่ได้จากสัตว์ที่มีชีวิตหรือสัตว์ที่ตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงอาหารสุกที่ทำ ประกอบ หรือปรุงจากซากสัตว์หรือสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปที่ทำจากซากสัตว์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“โรคระบาด” หมายความว่า กาฬโรคเป็ด โรคไข้หวัดนก โรคแซลมอนเนลลา โรคทริคิเนลลา โรคนิวคาสเซิล โรคบรูเซลลา โรคปากและเท้าเปื่อย โรคพิษสุนัขบ้า โรครินเดอร์เปสต์ โรคเลปโทสไปรา โรคโลหิตจางติดเชื้อในม้า โรควัวบ้า โรคสมองอักเสบนิปาห์ โรคอหิวาต์สุกร โรคแอนแทรกซ์ โรคเฮโมรายิกเซปติซีเมีย วัณโรค และโรคอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“พาหะของโรคระบาด” หมายความว่า (๑) สัตว์ซึ่งไม่ปรากฏอาการของโรคระบาดแต่มีเชื้อโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้รับเชื้อโรคระบาด ซึ่งอาจติดต่อกันหรือสัตว์อื่นได้ (๒) ซากสัตว์ของสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือของสัตว์ตาม (๑) (๓) ซากสัตว์ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด

“เขตควบคุมโรคระบาด” หมายความว่า ท้องที่ที่ดำเนินการป้องกันและควบคุมมิให้มีโรคระบาดหรือเชื้อโรคระบาดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิด เพื่อกำหนดเป็นเขตปลอดโรคระบาด

“เขตปลอดโรคระบาด” หมายความว่า เขตควบคุมโรคระบาดที่สามารถควบคุมมิให้มีโรคระบาดหรือเชื้อโรคระบาดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดในสัตว์หรือซากสัตว์

“เขตกันชนโรคระบาด” หมายความว่า ท้องที่ที่ดำเนินการป้องกันและควบคุมมิให้โรคระบาดหรือเชื้อโรคระบาดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิดแพร่กระจายเข้าเขตปลอดโรคระบาดหรือเข้าในราชอาณาจักร

“เครื่องหมายประจำตัวสัตว์” หมายความว่า เครื่องหมายซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่สารวัตร หรือสัตวแพทย์ทำหรือสั่งให้เจ้าของทำไว้ที่ตัวสัตว์หรือซากสัตว์ หรือยานพาหนะ อาคาร สถานที่ ภาชนะ สิ่งห่อหุ้มหรือกักขัง เพื่อประโยชน์ในการจำแนกหรือตรวจสอบสัตว์หรือซากสัตว์

“เจ้าของ” หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์และผู้ครอบครอง ในกรณีของสัตว์หากไม่ปรากฏเจ้าของหรือไม่สามารถหาเจ้าของได้ ให้หมายความรวมถึงผู้เลี้ยงและผู้ควบคุมสัตว์ด้วย

“ด่านกักกันสัตว์” หมายความว่า ที่สำหรับกักสัตว์หรือซากสัตว์เพื่อตรวจโรคระบาดตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

“อายัด” หมายความว่า ห้ามจำหน่าย จ่าย โอน หรือเคลื่อนย้าย

“สัตวแพทย์” หมายความว่า (๑) นายสัตวแพทย์และสัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์ (๒) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นสัตวแพทย์เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“สารวัตร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. หมวด ๑ การป้องกันและควบคุมโรคระบาด

๒.๑ ส่วนที่ ๑ บททั่วไป (มาตรา ๗ – ๑๖)

๑) กำหนดหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด

๒) กำหนดหน้าที่ของเจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดจำนวนสัตว์หรือซากสัตว์และลักษณะของยานพาหนะและอุปกรณ์ในการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์

๓) กำหนดอำนาจของอธิบดีกรมปศุสัตว์สำหรับการประกาศกำหนดท้องที่ที่ต้องมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์สำหรับสัตว์หรือซากสัตว์ชนิดใด เพื่อป้องกันและควบคุมโรคระบาด

๔) กำหนดข้อห้ามเกี่ยวกับการทำหรือทำลายใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์

๕) กำหนดกรณีที่เจ้าของสัตว์ซึ่งป่วยหรือตายต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สारว้ตรหรือสัตวแพทย์

๖) กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสารวัตรในการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์ซึ่งป่วยหรือตายต้องจัดการ เมื่อมีกรณีที่เจ้าของสัตว์ซึ่งป่วยหรือตายต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สारว้ตรหรือสัตวแพทย์ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสัตว์ป่วยหรือตายโดยโรคระบาด

๗) กำหนดให้สัตวแพทย์มีอำนาจตรวจสัตว์หรือซากสัตว์ รวมทั้งออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ต้องจัดการ เมื่อได้มีกรณีที่เจ้าของสัตว์ซึ่งป่วยหรือตายต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สारว้ตร หรือสัตวแพทย์ หรือสัตว์แพทย์ตรวจพบ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีสัตว์ป่วยหรือตาย โดยโรคระบาด

๘) กำหนดให้เจ้าของที่ดินซึ่งมีสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของป่วยหรือตายในที่ดินโดยรู้ว่าเป็นโรคระบาด หรือโดยไม่รู้สาเหตุมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สारว้ตร หรือสัตวแพทย์

๙) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ สारว้ตร หรือสัตวแพทย์มีอำนาจกักสัตว์ที่ป่วยหรือตาย โดยรู้ว่าเป็นโรคระบาดหรือโดยไม่รู้สาเหตุในที่สาธารณะหรือในที่ดินที่ไม่ปรากฏเจ้าของ

๑๐) การห้ามขุดซากสัตว์ที่ฝังไว้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ ส่วนที่ ๒ เขตปลอดโรคระบาด (มาตรา ๑๗ – มาตรา ๑๙)

๑) กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศเขตควบคุมโรคระบาด เขตปลอดโรคระบาดหรือเขตกั้นชนโรคระบาดและประกาศห้ามเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาด

๒) การห้ามเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุในประกาศเขตควบคุมโรคระบาด เขตปลอดโรคระบาด หรือเขตกั้นชนโรคระบาด เข้าในหรือผ่านเขตดังกล่าว

๓) กำหนดให้เขตควบคุมโรคระบาด เขตปลอดโรคระบาด หรือเขตกั้นชนโรคระบาด สามารถถูกประกาศเป็นเขตโรคระบาดชั่วคราว หรือประกาศเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด หากมีโรคระบาด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีโรคระบาด (มาตรา ๑๙)

๒.๓ ส่วนที่ ๓ เขตโรคระบาด (มาตรา ๒๐ – มาตรา ๒๓)

๑) กำหนดกรณีที่สัตวแพทย์สามารถประกาศกำหนดเขตโรคระบาดชั่วคราว

๒) กำหนดกรณีที่ว่าราชการจังหวัดสามารถประกาศกำหนดเป็นเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด

๓) การห้ามเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุในประกาศกำหนดเขตโรคระบาดชั่วคราว หรือประกาศกำหนดเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด เข้า ออก ผ่าน หรือภายในเขตดังกล่าว

๔) การส่งยกเลิกประกาศเขตโรคระบาดหรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด

๓. หมวด ๒ การขออนุญาต การออกใบอนุญาต และหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต (มาตรา ๒๔ – มาตรา ๓๗)

๑) กำหนดให้ผู้ทำการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์บางชนิดตามที่ระบุ กำหนดไว้ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

๒) กำหนดให้ผู้ซึ่งขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ สำหรับสัตว์บางชนิดตามที่ระบุกำหนดไว้ ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

๓) กำหนดอายุใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ และใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ

๔) การโอนใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ และใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ

๕) การยื่นคำขอแสดงความจำนงของทายาทหรือผู้ได้รับความยินยอมจากทายาทเพื่อขอประกอบกิจการที่ผู้รับใบอนุญาตตายต่อไป สำหรับใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ และใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ

๖) การยื่นขอใบรับแทนใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ และใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ

๗) การขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการในใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ หรือใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ

๘) กำหนดให้ผู้ซึ่งนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมปศุสัตว์

๙) ข้อปฏิบัติของผู้รับใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์

๑๐) กำหนดกรณีที่สามารถประกาศเพื่อชะลอการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากห้องที่ไต่ภายนอกราชอาณาจักร และการประกาศกำหนดห้ามการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากห้องที่ไต่ภายนอกราชอาณาจักร

๑๑) การนำสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุกำหนดไปยังท้องที่จังหวัดอื่นต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และได้รับใบอนุญาตจากสัตวแพทย์ประจำท้องที่ต้นทางทุกครั้ง

๑๒) ผู้รับใบอนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดอื่นต้องนำสัตว์หรือซากสัตว์ผ่านด่านกักกันสัตว์

๑๓) การดำเนินการเกี่ยวกับการขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ในต่างประเทศหรือนอกสถานที่ทำการโดยปกติในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการ

๑๔) กำหนดอัตราส่วนของเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน สำหรับเงินค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากใบอนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์เข้า ออก หรือนำผ่านราชอาณาจักร และค่าที่พักสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

๔. หมวด ๓ การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา ๓๘ – มาตรา ๓๙)

การสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ หรือใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ

๕. หมวด ๔ อำนาจหน้าที่ของสัตวแพทย์และสัตวภัตร (มาตรา ๔๐ – มาตรา ๔๕)

๑) กำหนดอำนาจของสัตวแพทย์ เมื่อมีโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาดหรือพาหะของโรคระบาด

๒) กำหนดอำนาจของสัตวภัตร ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๓) กำหนดให้อำนาจสัตวภัตร ในการยึดหรืออายัดสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาดหรือพาหะของโรคระบาดที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร

๔) กำหนดกรณีที่ให้สัตว์หรือซากสัตว์ที่ได้นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือที่ผู้รับใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือที่ฝ่าฝืนประกาศเพื่อชะลอการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากท้องที่ใดภายนอกราชอาณาจักร และการประกาศห้ามการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากท้องที่ใดภายนอกราชอาณาจักร ที่ผู้นำเข้าหรือนำผ่านต้องส่งกลับสัตว์หรือซากสัตว์นั้นไปยังประเทศต้นทาง ให้ตกเป็นของกรมปศุสัตว์

๕) กำหนดให้สัตวภัตรเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๖) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของสัตวแพทย์หรือสัตวภัตรตามพระราชบัญญัตินี้ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๖. หมวด ๕ การขายทอดตลาดและการจ่ายเงินสินบน (มาตรา ๔๖ – มาตรา ๕๑)

๑) กำหนดให้สิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ ยานพาหนะ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตกเป็นของกรมปศุสัตว์ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสัตว์หรือซากสัตว์ที่ได้นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือที่ผู้รับใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือฝ่าฝืนประกาศเพื่อชะลอการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากท้องที่ใดภายนอกราชอาณาจักร และการประกาศห้ามการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากท้องที่ใดภายนอกราชอาณาจักร ที่ผู้นำเข้าหรือนำผ่านต้องส่งกลับสัตว์หรือซากสัตว์นั้นไปยังประเทศต้นทาง หรือที่สัตวแพทย์ต้องทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าว

๒) กำหนดให้ขายทอดตลาดสิ่งที่ยึดหรืออายัดไว้ ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ ยานพาหนะ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะส่วนที่ตกเป็นของกรมปศุสัตว์

๓) กรณีที่ศาลสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับ

๔) กำหนดให้การขายทอดตลาดเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๕) กรณีการจ่ายเงินสินบนจากเงินค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล หรือค่าปรับจากการเปรียบเทียบ

๖) กรณีที่ไม่มีผู้มารับเงินสินบน ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

๗. หมวด ๖ การอุทธรณ์ (มาตรา ๕๒ – มาตรา ๕๔)

๑) การอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาต ไม่ต่ออายุใบอนุญาต หรือไม่ออกใบแทนใบอนุญาต และการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต สำหรับใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลาง

ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ และใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ

๒) การขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์

๘. หมวด ๗ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๕๕ – มาตรา ๗๘)

๑) กำหนดโทษของเจ้าของสัตว์ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุกำหนด ที่ไม่ปฏิบัติตามระบบการป้องกัน และควบคุมโรคระบาด

๒) กำหนดโทษของเจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุกำหนดที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนดจำนวนสัตว์หรือซากสัตว์และลักษณะของยานพาหนะ และอุปกรณ์ในการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์

๓) กำหนดโทษของเจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ที่ไม่ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์หรือดำเนินการก่อนหรือหลังการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

๔) กำหนดโทษของผู้ฝ่าฝืนข้อห้ามเกี่ยวกับการทำและใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์

๕) กำหนดโทษของเจ้าของสัตว์ซึ่งป่วยหรือตาย กรณีที่ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่สารวัตร หรือสัตวแพทย์ แต่ไม่แจ้งหรือไม่ดำเนินการใด ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

๖) กำหนดโทษสำหรับบุคคลอื่นใดที่ฝ่าฝืนเคลื่อนย้าย ซ้ำแหละ หรือกระทำการอื่นใดแก่สัตว์หรือซากสัตว์ ซึ่งเป็นกรณีตามที่กฎหมายกำหนด

๗) กำหนดโทษของเจ้าของสัตว์ซึ่งป่วยหรือตายที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสารวัตร

๘) กำหนดโทษของเจ้าของสัตว์หรือซากสัตว์ ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุกำหนดที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสัตวแพทย์

๙) กำหนดโทษของเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของป่วยหรือตายในที่ดินโดยรู้ว่าโรคระบาดหรือโดยไม่รู้สาเหตุ แต่ไม่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตร หรือสัตวแพทย์

๑๐) กำหนดโทษของบุคคลที่ฝ่าฝืนชุดซากสัตว์ที่ฝังไว้ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

๑๑) กำหนดโทษของบุคคลที่เคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งเป็นชนิดตามที่ระบุในประกาศเขตควบคุมโรคระบาด เขตปลอดโรคระบาด หรือเขตกั้นชนโรคระบาด หรือตามประกาศกำหนดเขตโรคระบาดชั่วคราว หรือประกาศกำหนดเขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาดเข้า ออก ผ่าน หรือภายในเขตดังกล่าว

๑๒) กำหนดโทษของผู้ทำการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ และผู้ซึ่งขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์ เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ โดยไม่ได้รับใบอนุญาต

๑๓) กำหนดโทษของผู้รับใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ และใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขาย ซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์ เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติ ที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การยื่นขอรับใบแทนใบอนุญาต และการขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการในใบอนุญาตดังกล่าว

๑๔) กำหนดโทษของผู้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์โดยไม่ได้รับใบอนุญาต

๑๕) กำหนดโทษของผู้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ ที่ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

๑๖) กำหนดโทษของผู้ฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีที่ประกาศกำหนดห้ามการนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์จากท้องที่ใดภายนอกราชอาณาจักร

๑๗) กำหนดโทษของผู้ที่นำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดอื่นโดยไม่ได้ทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ หรือโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากสัตวแพทย์ประจำท้องที่ต้นทางทุกครั้ง และกำหนดโทษของผู้รับใบอนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดอื่นที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่สัตวแพทย์กำหนดไว้ในใบอนุญาต

๑๘) กำหนดโทษของผู้รับใบอนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดอื่นที่ฝ่าฝืนไม่นำสัตว์หรือซากสัตว์ผ่านด่านกักกันสัตว์

๑๙) กำหนดโทษของผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการค้าหรือหากำไรในลักษณะคนกลางซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ หรือใบอนุญาตขาย จำหน่าย จ่าย แลกเปลี่ยน หรือมีไว้เพื่อขายซึ่งน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์เอ็มบริโอ หรือมีพ่อพันธุ์ของสัตว์ เพื่อให้บริการผสมพันธุ์แก่สัตว์ของบุคคลอื่นโดยวิธีธรรมชาติที่ฝ่าฝืนประกอบกิจการตามใบอนุญาตที่ถูกสั่งพักใช้

๒๐) กำหนดโทษของเจ้าของยานพาหนะ อาคาร หรือสถานที่ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสัตวแพทย์ ที่ให้ความสะอาดและทำลายเชื้อโรคระบาด หรือพาหะของโรคระบาดหรือสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาดตามวิธีการที่กำหนด

๒๑) กำหนดโทษของผู้ที่ต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ สारว้ตร หรือสัตวแพทย์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรในการปฏิบัติหน้าที่ของสัตวแพทย์หรือสารวัตร หรือไม่ให้อภัยคำ ไม่ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒๒) กำหนดให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลต้องรับโทษในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคล

๒๓) กำหนดอำนาจในการสั่งรับทรัพย์สินของศาล

๒๔) อำนาจเปรียบเทียบปรับของอธิบดีกรมปศุสัตว์

๙. บทเฉพาะกาล (มาตรา ๗๙ – มาตรา ๘๑)

๑) กำหนดรองรับใบอนุญาตที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๙๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไป

๒) กำหนดรองรับคำขออนุญาตใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๙๙ และยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

๓) กำหนดรองรับให้กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๙๙ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกกฎหมายลำดับรองดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

นางธิดารัตน์ อุจน์จันทร์ / จัดทำ